

Bryssel 8.5.2017
COM(2017) 199 final

2017/0088 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineeseen osana sisäisen turvallisuuden rahastoa liittyviä täydentäviä sääntöjä vuosiksi 2014–2020 koskevan Euroopan unionin ja Islannin välisen sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen perustamisesta osana sisäisen turvallisuuden rahastoa ja päätöksen N:o 574/2007/EY kumoamisesta 16 päivänä huhtikuuta 2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 515/2014¹ tuli voimaan 21. toukokuuta 2014 ja sen soveltaminen alkoi 1. tammikuuta 2014.

Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoon sekä poliisiyhteistyön, rikollisuuden ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälineeseen sovellettavista yleisistä säännöksistä 16 päivänä huhtikuuta 2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 514/2014² tuli niin ikään voimaan 21. toukokuuta 2014 ja sen soveltaminen alkoi 1. tammikuuta 2014. Asetuksen (EU) N:o 515/2014 19 artiklan mukaisesti asetuksen (EU) N:o 514/2014 säännöksiä sovelletaan ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineeseen, joka on osa sisäisen turvallisuuden rahastoa.

Ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen tarkoituksena on sellaisen solidaarisuusmekanismin perustaminen, joka sitoo osallistujavaltiot samoihin ulkorajojen valvontaa koskeviin EU:n sääntöihin toistensa eduksi ja puolesta. Ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineellä pyritään Schengenin säännöstön keskeiseen tavoitteeseen eli jakamaan vastuuta ulkorajojen valvonnan tehokkuudesta ja yhtenäisen korkeasta tasosta, siten kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2016/399³ 15 artiklassa säädetään. Se on siis osa Schengenin säännöstön kehittämistä.

Asetuksen (EU) N:o 515/2014 5 artiklan 7 kohdassa säädetään, että Schengenin säännöstön määräysten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen osallistuvat maat osallistuvat välineeseen kyseisen asetuksen mukaisesti ja että tarvittavin järjestelyin täsmennetään näiden maiden rahoitusosuudet ja välineeseen osallistumiseen liittyvät täydentävät säännöt, myös säännökset, joilla varmistetaan unionin taloudellisten etujen suojaaminen ja tilintarkastustuomioistuimen toimivalta tehdä tarkastuksia, sillä kyseisiä maita koskevissa assosiaatiosopimuksissa ei ole tällaisia sääntöjä.

Islannin, jäljempänä 'assosioitunut maa', kanssa tehtävän sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa asetuksen (EU) N:o 515/2014 5 artiklan 7 kohdassa tarkoitetut järjestelyt ja antaa komissiolle lopullinen vastuu välineen talousarvion toteuttamisesta tässä assosioituneessa maassa ja määrittää sen maksuosuus unionin talousarvioon tämän välineen osalta.

Talousarvion ja varainhoidon valvonnan osalta jäsenvaltioihin sovelletaan horisontaalisia velvoitteita (tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) toimivalta) joko suoraan perussopimusten tai unionin johdetun oikeuden perusteella. Nämä velvoitteita sovelletaan suoraan jäsenvaltioihin, eikä niistä sen vuoksi säädetä asetuksessa (EU) N:o 515/2014. Asetuksen (EU) N:o 515/2014 5 artiklan 7 kohdan mukaisesti ne on kuitenkin ulotettava myös assosioituneeseen maahan tämän päätöksen aiheena olevalla sopimuksella.

Unionin taloudellisten etujen suojelemiseksi petoksilta ja muilta väärinkäytöksiltä asetuksessa (EU) N:o 514/2014 säädetään, että komission henkilöstölle, tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAFille on myönnettävä asianmukainen pääsy, jotta ne voivat tehdä tarkastuksia. Asetuksen

¹ EUVL L 150, 20.5.2014, s. 143.

² EUVL L 150, 20.5.2014, s. 112.

³ EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1.

(EU) N:o 514/2014 5 artiklan 9 kohdassa säädetään lisäksi, että kolmansien maiden kanssa tehdyissä yhteistyösopimuksissa on nimenomaisesti annettava komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAFille valtuudet tehdä tällaisia tarkastuksia ja tutkimuksia. Niinpä sopimusluonnokseen sisältyy tällaisia määräyksiä.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ei sovelleta.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ei sovelleta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Tavoitteena on tehdä Euroopan unionin ja Islannin väliset järjestelyt kyseisen maan rahoitusosuudesta ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineeseen kaudella 2014–2020 ja tätä osallistumista koskevista täydentävistä säännöistä. Sopimuksen tekemistä koskeva ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 77 artiklan 2 kohtaan ja 218 artiklan 6 kohdan a alakohtaan.

- **Ehdotetun päätöksen tarve**

Asetuksen (EU) N:o 515/2014 5 artiklan 7 kohdan perusteella sopimuksen tekeminen Islannin kanssa on välttämätöntä, jotta saadaan vahvistettua järjestelyt kyseisen maan rahoitusosuudesta ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineeseen kaudella 2014–2020 ja tätä osallistumista koskevista täydentävistä säännöistä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ei sovelleta.

- **Toimintatavan valinta**

Ei sovelleta.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Ei sovelleta, koska ehdotus liittyy ohjelman hallinnointiin ja tavoitteena on allekirjoittaa kansainvälinen sopimus, joka on neuvoteltu neuvoston antamien neuvotteluohjeiden mukaisesti.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta.

- **Perusoikeudet**

Ei sovelleta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Sopimusluonnoksen 10 artiklassa ja liitteessä määrätään assosioituneen maan vuotuisesta rahoitusosuudesta sisäisen turvallisuuden rahaston (ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen) talousarvioon ja osuuksien mahdollisesta mukauttamisesta tilanteeseen liitteen mukaisesti.

5. LISÄTIEDOT

- **Alueellinen soveltaminen**

Asetuksella (EU) N:o 515/2014 kehitetään Schengenin säännöstöä. Nyt käsiteltävä sopimus Islannin kanssa on tältä osin myös Schengenin säännöstön kehittämistä.

Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Edellä mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti Tanska päättää kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän ehdotuksen, saattaako se päätöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.

Tällä ehdotuksella kehitetään Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta (neuvoston päätöksen 2000/365/EY⁴ mukaisesti) ja Irlanti (neuvoston päätöksen 2002/192/EY⁵ mukaisesti) eivät osallistu, jotka eivät sido niitä ja joita ei sovelleta niihin.

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Sopimuksen 17 artiklassa määrätään sovellettavista raportointi- ja seurantajärjestelyistä. Islannin on toimitettava komissiolle kunkin vuoden helmikuun 15. päivään mennessä (vuosi 2022 viimeisenä mukaan luettuna vuotena) edeltävää varainhoitovuotta koskeva vuotuinen täytäntöönpanokertomus.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ei tarvita.

⁴ Neuvoston päätös, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43).

⁵ Neuvoston päätös, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa, että neuvosto hyväksyy Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan Islannin kanssa tehtävän sopimuksen ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineeseen osana sisäisen turvallisuuden rahastoa liittyvistä täydentävistä säännöistä vuosiksi 2014–2020.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS**ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineeseen osana sisäisen turvallisuuden rahastoa liittyviä täydentäviä sääntöjä vuosiksi 2014–2020 koskevan Euroopan unionin ja Islannin välisen sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan ja 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän⁶,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineeseen osana sisäisen turvallisuuden rahastoa liittyviä täydentäviä sääntöjä vuosiksi 2014–2020 koskeva Euroopan unionin ja Islannin välinen sopimus allekirjoitettiin [...] tehdyn neuvoston päätöksen 2017/XXX⁷ mukaisesti [...] sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen.
- (2) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä päätöksellä kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanskan olisi päätettävä mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän päätöksen, saattaako se päätöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.
- (3) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu neuvoston päätöksen 2000/365/EY⁸ mukaisesti. Yhdistynyt kuningaskunta ei sen vuoksi osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.
- (4) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY⁹ mukaisesti. Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.
- (5) Sopimuksessa määrättyjen toimenpiteiden pikaisen soveltamisen varmistamiseksi ja kansallisen ohjelman hyväksymisen ja täytäntöönpanon viiveiden estämiseksi

⁶ EUVL C , , s. .

⁷ [Täydelliset viitetiedot]

⁸ Neuvoston päätös 2000/365/EY, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43).

⁹ Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).

päätöksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

(6) Sopimus olisi hyväksyttävä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineeseen osana sisäisen turvallisuuden rahastoa liittyviä täydentäviä sääntöjä vuosiksi 2014–2020 koskeva Euroopan unionin ja Islannin välinen sopimus Euroopan unionin puolesta.

Sopimuksen teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää henkilön tai henkilöt, jolla/joilla on valtuutus antaa unionin puolesta sopimuksen 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus, jolla unioni ilmaisee sitoutuvansa noudattamaan sopimusta.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*